



ת"ד 3922/08/16 - אחמד חג'אב נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ת"ד 3922-08-16 מדינת ישראל נ' חג'אב
תיק חיצוני: 272534/2016

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מבקש אחמד חג'אב
עו"ד עפיף אברהים
נגד
משיבה מדינת ישראל
החלטה

הובאה לפני בקשה לביטול פסק דין בו נדון המבקש בהעדרו, ביום 2.2.17.

בכתב האישום שהוגש נגדו הואשם המבקש כי ביום 26.6.16, בסמוך לשעה 15:00, נהג משאית להובלת רכבים, ביציאה ממושב לימן. עת הגיע לצומת עם כביש 4, לא ציית לתמרור עצור, המוצב בכיוון נסיעתו, נכנס לצומת, מבלי שנתן זכות קדימה לאוטובוס שנסע בכביש 4, משמאל לימין, כיוון נסיעת המבקש, חסם את דרכו וגרם להתנגשות בין כלי הרכב שכתוצאה ממנה נפגעו 3 אנשים והרכבים ניזוקו.

למבקש יוחסו עבירות של התנהגות הגורמת נזק, אי מתן זכות קדימה, ונהיגה רשלנית.

בדיון שנערך לפני כב' השופט אבישי קאופמן, ביום 1.12.16, התייצבו המבקש וב"כ המאשימה. נוכח בקשת המבקש, הדין נדחה ליום 2.2.17.

בדיון שנערך לפני ביום 2.2.17, התייצבה ב"כ המאשימה אך המבקש לא התייצב. נוכח זימונו כדן, ביקשה המאשימה להרשיעו. בית המשפט הרשיע את המבקש, בהעדרו, בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום, והשית עליו פסילה לתקופה של 3 חודשים, פסילה מותנית ל - 5 חודשים למשך שנתיים, וקנס בסך 1,600 ₪.

ביום 23.2.17 הגיש ב"כ המבקש בקשה לביטול פסק דין בה נטען כי המבקש לא התייצב לדיון עקב טעות בתום לב ברישום מועד הדיון. למבקש נודע על טעותו עת קיבל את גזר הדין, 4 ימים טרם הגשת בקשה זו.

בנוסף סבור ב"כ המבקש כי סיכויי זיכוי של המבקש גבוהים. לשיטתו, המבקש עצר עצירה מוחלטת, בהתאם לתמרור. התאונה, מושא כתב האישום, הייתה בלתי נמנעת, וערניות המבקש היא שמנעה תאונה קשה יותר, מאחר שצפה במראה וראה כי רכב משא, שהיה מאחוריו, נוסע במהירות, ואינו יכול לעצור בתמרור, והדבר אילצו להמשיך בנסיעה.

בדיון שנערך לפני, חזר ב"כ המבקש על בקשתו וציין בנוסף כי ההזמנה לדיון לא נמסרה למבקש כדן - המבקש מתגורר

בכפר מזרעה, שם ישנם מספר רב של אנשים עם שם זהה לשלו. בנסיבות אלה, אישור המסירה אינו מעיד כי המבקש קיבל אותו והוא זה שחתום עליו.

המשיבה ביקשה לדחות הבקשה בנמקה כי על פי אישור המסירה, המבקש הוזמן כדין, ובצינה כי למבקש לא יגרם עיוות דין - הבקשה אינה מגלה עילה והעונש שנגזר עליו מידתי בנסיבות העניין.

המסגרת המשפטית

סעיף 240 לחוק סדר הדין הפלילי מאפשר לדון אדם בהיעדר וקובע חזקה כי אם הוזמן ולא התייצב בבית המשפט יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו, וכי בית המשפט רשאי לדונו בהיעדר. ונביא בקצרה את נוסח הסעיף.

"240. (א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

.....

(א) 2 נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;
(א) 3 בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר.....

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

נמצאנו למדים כי בכל מקרה שנאשם הוזמן ולא הופיע לבית המשפט, הרי ניתן לדונו בהיעדר. אולם בית משפט רשאי לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדר (את הכרעת הדין או את גזר הדין, או את שניהם).

אמות המידה המנחות את ביהמ"ש בבואו להחליט בבקשה לביטול פסק דין קבועות בס' 130(ח).

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדין לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

הסעיף קובע שני טעמים המצדיקים ביטול פסק דין:

א. קיום סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש במשפטו.

ב. גרימת עיוות דין למבקש כתוצאה מאי ביטול פסק הדין.

עמוד 2

התנאים אינם מצטברים. מכאן שאם עלול להיגרם למבקש עיוות דין עקב נעילת שערי ביהמ"ש בפניו, ביהמ"ש יעתר לבקשתו לביטול פסה"ד, גם אם אי התייצבותו נבעה מרשלנות בלבד. אולם אם אין קיים חשש כאמור נדרשת סיבה מוצדקת להיעדרות, ואם אין בידי המבקש סיבה כאמור ידחה ביהמ"ש את בקשתו.

בבואו להכריע בבקשה, על ביהמ"ש לשקול מגוון רחב של שיקולים, ביניהם, חומרת העבירה, הזמן שעבר מאז נשפט, הבעיות הטכניות שמעורר הביטול, האינטרס הציבורי שביעילות הדיון לעומת אינטרס הנאשם, ועוד.

בענייננו, המבקש הוזמן כדין לדיון, בישיבת ההקראה אליה התייצב.

טענתו של המבקש כי נפלה אצלו טעות ברישום יום הדיון - דינה להידחות.

ברע"פ 9142/01 סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל (להלן - עניין סוראיה איטליא) קבע ביהמ"ש כי טעות בתום לב אינה יכולה להצדיק אי הופעה לדיון:

"על-מנת לשכנע את בית-המשפט כי יש עילה טובה לביטול פסק-הדין ולהניע את גלגלי המערכת השיפוטית מחדש, האפשרות האחת היא שהמבקש יראה כי יש נימוק של ממש לאי-התייצבותו לדיון. **שכחה של מועד הדיון לבדה, אפילו אם אירעה בתום-לב, אינה יכולה להצדיק אי-הופעה לדיון** (ראו ר"ע 418/85 הנ"ל [5]). **דין דומה יחול** לגבי טעות משרדית של עורך-הדין המייצג נאשם או **לגבי טעות הנובעת מחוסר תשומת-לב של הנאשם עצמו**". (א.ט.ג. - הדגשה שלי).

תכליתו של סעיף 240 לחסד"פ, כפי שמציין בית המשפט ברע"פ 9142/01 **סוראיה איטליא נ' מדינת ישראל**, הינה ייעול ההליך הפלילי בעבירות קלות. ניתנת במסגרתו אפשרות לנאשם, אם הוא בוחר בכך, שלא להיות נוכח בעת הדיון כך שזה יתנהל בהיעדרו. הדיון קובע שבמקרה כזה יראוהו כמודה בכל העובדות אשר בכתב-האישום, משמע: **על הנאשם לדעת שאי-התייצבות כמוה כהודאה**.

נוכח האמור, אין בכוחי לקבל את טענתו של המבקש לעניין אי התייצבותו לדיון.

גם על פי החלופה השנייה העשויה להצדיק ביטול פסק דין, חשש לעיוות הדיון, לא מצאתי לנכון לקבל את הבקשה.

על גדרה של טענת "עיוות הדיון", על פי ס' 130(ח), דן כב' השופט אילן שיף ברע"פ (מחוזי חיפה) **2119/02 כהן עופר נ' מדינת ישראל** (להלן - עניין כהן), (14.04.2002), וכך לדבריו שם:

"אין זה סביר להניח כי בכל מקרה שבו תיטען טענה, כי למערער הגנה טובה לגופו של ענין, תינתן לו, תוך שימוש בטענה של "עיוות הדיון", הזכות לגרום לביטולו של פסק-הדין המרשיע. פרשנות כזו משמעותה כי אף שהמחוקק ראה נאשם כזה כמודה בעובדות המיוחסות לו בכתב האישום, מאפשר לו בימ"ש, באמצעות דיון מקיף בראיות, לחזור בו למעשה מהודאתו. פרשנות כזו היתה מסכלת את מטרת המחוקק, שכן משמעותה היא כי כל מי שאפשר שיש לו הגנה טובה, יכול שלא להופיע לישיבות ביהמ"ש ומאוחר יותר, לאחר הרשעתו, יוכל לגרום לביטולו של פסה"ד המרשיע.

שונה המצב, במקרים בהם על פניו נראה כי לנאשם הגנה טובה. למשל כשכתב האישום אינו מגלה עבירה או כשמדו"ח השוטר עולה כי הנאשם לא עבר כל עבירה. במקרים כאלו, אפשר שתתקבל טענת "עיוות הדין" שתביא לביטול ההרשעה ולקיומו של הדין מחדש.

לא זה המקרה שבפנינו. המדובר בתאונת דרכים ובמסקנות השנויות במחלוקת. **אין זה מן הדין, איפוא, שהערכאה השיפוטית הדנה בבקשת ביטול, לפי סעיף 130(ח) לחסד"פ, תדון בראיות לעומקן ותקיים מעין "משפט מקדים" לצורך החלטה בשאלה האם לקיים המשפט לגופו. "משפט מקדים" שכזה פירושו סיכול מוחלט של כוונת המחוקק כמוסבר לעיל.**" (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

כן ראה לעניין זה **תת"ע 690-06-11 רם זינגר נ' מדינת ישראל** (מיום 21.3.12), שם הורשע הנאשם, בהעדורו, בעבירה של נהיגה במהירות מופרזת, לאחר שהנאשם וב"כ לא התייצבו לדין הוכחות אליו הוזמנו כדין. בית המשפט קבע כי אין בפניו נימוק המצדיק היעדרותם מהדין. לעניין החשש לעיוות דין, נקבע, כי את טענותיו בדבר תימרו חסר במקום, היה על הסנגור להציג בדין ההוכחות, לשם כך בדיוק ניתן למבקש יומו, ומשלא עשה כן אין לו להלין אלא על עצמו. מעבר לכך, צוין, שם כי לא צורפה כל ראיה המאמתת את הטענה העובדתית בדבר התמרו.

ברע"פ 1773/04 אלעוברה אסמעיל נ' מדינת ישראל (להלן - עניין אלעוברה), (מיום 23.2.04), דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור לאחר שבית המשפט המחוזי אישר את החלטת בית משפט קמא שדחתה את בקשת העורר לביטול פסק דין בטענה של שכחה. בית המשפט דחה גם את השגותיו העובדתיות של העורר על עצם קיומה של העבירה, בקובעו כי:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ 5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 279). **הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. העובדה שהמבקש כפר בפני השוטר שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא.**" (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

בענייננו, כמו בעניין כהן, מדובר בתאונת דרכים, לאחריה הוגש נגד המבקש כתב אישום. אין המדובר במקרה בו כתב האישום אינו מגלה על פניו כל עילה כנגד המבקש. משכך, לא מצאתי בנסיבות אלה כי אי קבלת הבקשה תגרום למבקש עיוות דין.

באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין. העונש שהוטל על המבקש - פסילה ל - 3 חודשים, שהיא פסילת מינימום על פי החוק בעבירות המיוחסות למבקש, פסילה מותנית של 5 חודשים וקנס - נוכח נסיבות התאונה וגליון ההרשעות שהציגה המאשימה בדין - המבקש נוהג משנת 2002, כשלחובתו 26 הרשעות, לרבות תאונת דרכים משנת 2008 ונהיגה בזמן פסילה משנת 2007 - הוא מידתי וסביר. יתירה מכך, אף ב"כ המבקש ציין בבקשתו כי "העונש שהוטל על המבקש אינו חמור לכאורה בהתייחס לעבירות בהן הואשם".



לסיכום, בנסיבות דנן, הבקשה נדחית.

הכרעת הדין וגזר הדין יוותרו על כנם.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ו' שבט תשע"ח, 22 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.